

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Sauerb.
 Härad: Sunnerbo. Adress: Våla Hamneda.
 Socken: Rättersyd. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1923. Född år i

Uppteckningen rör Midsummarfirande i
äldre tid.

Parberedelsen till höglidens firan
d. s. 1.

Midsummarkväll Sida 4.

Midsummaratt Sida 5.

"Korv"maspiät Sida 5.

Midsummarlag Sida 6.

6 blad.

Midssommarhögtiden var om ej i
så fullt mått som högtiden dock
av stor betydelse för både gamla
och unga. Midssommarfirandet
gick helt i glädjens tecken.
Särskilt de unga höll midssom-
marafton och midssommar dag
för de bästa dagarna under som-
maren.

Ungefär en vecka före midssom-
mar började man rusta sig för
högtidens firande. Öl och dricka
bryggdes och högtidsbröd baka-
des. Brödet som i vardagslag
bestod av sk "blannbr" (dvs bröd
tillrett av flera slags mjöl, såsom
havre & rågmjöl) skulle vara litet

bättre vid högtiden. Efter brygd
och bak följde storstädningen
av stugan. egentlig storstäd-
ning hade man endast 2 ggr.
om året, nämligen till jul och
midsommar (messimma). Allt
skurades golv et med tillhjälp
av en gran eller kalmariska. Wäg-
garna som ofta vara "repeterade"
(d. s. s. rappade med musbruk) kri-
dades så att de blivo vita, och
samma förparingsätt skedde
ofta med taket. Bord, stolar, fön-
ster och dörrar skurades. Kort
sagt en fullständigt rengöring.
Midsommaraften utfördes pynt-
ningen av stugan. Bena dukas

lades på borden, och gardiner
upphängdes. En vacker sed som
Tyvärr hålles på att dö ut, är
lärninngen inne i stugan, midsem-
maraftan. Stora famnar av
olika slags löv inbarrs i stu-
gan och placerades på alla
möjliga och omöjliga ställen.
Arbetet med lövkvistarnas
brytande och uppsättande bru-
kade man överlämna åt barnen
som tyckte att "löva" var det
roligaste de visste.
De många i rummet uppsatta
lövkvistarna spridde en härlig
doft, och kom stugan att se
högtidlig och stämningfull ut.

Midsonmarkväll (messåmmarkväll).
kom, och med den ungdomens
Största nöjeskväll för året. Under
Skämt och glim samledes byns
ungdom och togade ned till dans-
platsen. Man hade ju ingen or-
kestermusik att dansa efter, utan
endast en fiol eller dragspels
toner, ej heller något gala att
dansa på, utan endast en jämn
lilltrampad jerdplan, men dan-
sen gick med liv och lust, och
varade oftast till solen gick upp.
Spritdrycker förtärdes rätt flit-
ligt i äldre tid, och i synnerhet
vid dansställningar tog man
rätt bra av de medfärdiga flaskorna.

Midsemnasmattan hade, om ej
i så hög grad som julnatten,
dock sin särregna mystik.
Vilde man veta vem ens till-
kommande brud eller brudgum
skulle bli, så gick man ut
midsemnasmatt, satte sig i en
badstu och inväntade 13 slaget, då
man fick de sin tillkomman-
des bild. Genom att ställa sig
vid ett väghärligt varvat & vägar
möttes och där invänta mid-
nattstimmene kunde man få
de sin maka reputation make.

(Ordet "messämmaspöte" (spöst var
en gammal beteckning för jäst-
ämne) härledes sig från gamla

6.
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tidens seder och bruk i samband
med midsommarsåftiden.
För äldre tid tillskrev man mid-
sommarsåften stor betydelse i
fråga om välsignelsebringande
kraft. I Lunda tog man litet
surdeg (suädöjj) — deg från föregån-
de bak — lade det på en linne-
duk som sedan bars ut och
och fick ligga på gräsmattan
om midsommarsåften. Surdegen
som genom daggen (daggän) fått
sin mystiske kraft, skulle ta-
gas in midsommardags morgon
innan salen gick upp.)

Midsommardag var en "räppada" och
då fick man ej sopa stugan vid risk
att sopa ut egendomen. ("Höndomen")